

Konrad Dziadkowiak

Tytuł pracy: Bóg, świat stworzony, człowiek. Elementy antropologii symbolicznej w twórczości J.R.R. Tolkiena

Data złożenia pracy: 14.09.2018 r.

Streszczenie

W pracy autor skupia się na dowiedzeniu tezy, że w twórczości Tolkiena znajdują się elementy antropologii, której główne założenie można ująć następująco: człowiek jest stworzeniem Bożym i uczestniczy (partycypuje) w życiu Bożym oraz w Boskiej mocy stwórczej poprzez swoją twórczą aktywność oraz poprzez symbole. Do wyrażenia tej myśli w sposób teoretyczny Tolkien używa swoistej teorii mitopoetycznej, której trzon zbudowany jest wokół terminów: wtórstwarzanie (ang. subcreation), uzdrowienie (ang. recovery), ucieczka (ang. escape), pocieszenie (ang. consolation). Do wyrażenia tej myśli wewnątrz dzieła literackiego, Tolkien stosuje wtórstwarzanie, ucieczkę, uzdrowienie, pocieszenie oraz drogę symboliczną. Inaczej mówiąc, autor odpowiada na następujące trzy pytania: Czy w twórczości J.R.R. Tolkiena zawarte są elementy antropologii? Jeżeli tak, to jakie są to elementy? W jaki sposób można wykorzystać wybrane symbole z twórczości Tolkiena do odczytania tej antropologii? Podstawowy cel, jaki autor postawił sobie w pracy to analiza twórczości Tolkiena pod kątem elementów antropologii, z uwzględnieniem hierarchii świata przedstawionego i roli symbolu w wyrażeniu tej antropologii.

słowa kluczowe: Tolkien, mit, symbol, fantastyka, filozofia, antropologia, literatura

Summary

In the work the author focuses on proving the thesis that Tolkien's works contain elements of anthropology, the main assumption of which can be summarized as follows: man is God's creation and participates in God's life and in God's creative power through his creative activity and through symbols. To express this thought in a theoretical way, Tolkien uses a specific mitopoetic theory whose core is built around terms: subcreation, recovery, escape, consolation. To express this thought within a literary work, Tolkien uses subcreation, escape, recovery, consolation and a symbolic path. In other words, the author answers the following three questions: Do the works of J.R.R. Tolkien contains elements of anthropology? If yes, what are the elements? How can we use selected symbols from Tolkien's works to read this anthropology? The basic goal set by the author in his work is to analyze Tolkien's work in terms of elements of anthropology, including the hierarchy of the represented world and the role of the symbol in the expression of this anthropology.

key words: Tolkien, myth, symbol, fantasy, philosophy, anthropology, literature

Konrad Dziadkowiak